

doen over de vraag of beursgenoteerde bedrijven al of niet geïnteresseerd zijn in andere beursgenoteerde bedrijven. Dat is mijn taak niet. Het is ook niet verstandig om dat te doen omdat het beursgevoelig is. Als een bedrijf dat geïnteresseerd is in ABN AMRO, het nodig acht, te melden wat dit voor mededingingsrechtelijke gevolgen heeft en hoe daarover wordt gedacht in Europa, dan kan het bedrijf daarover zelf mededelingen doen. Dat is niet aan mij.

Mevrouw **Verdonk** (Verdonk): Dan even wat algemener. Mag een bank een andere bank overnemen als er dan een marktaandeel van 60% ontstaat? Heeft commissaris Kroes daarover iets gezegd?

Minister **Bos**: In algemene zin is het antwoord op die vraag dat dit afhangt van de wijze waarop de markt wordt gedefinieerd. Ook in Nederland kennen wij bijvoorbeeld regio's. Soms is de markt een regio, soms is het een land en soms is de markt heel Europa. Soms kun je geconcentreerd zijn in een regio, terwijl je maar een kleine speler bent in heel Europa. De enige die beslist welke definitie van markt aan de orde is en die beslist of een concentratie wel of niet is toegestaan, is de Europese commissaris.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**: Het woord is aan de heer Pechtold.

De heer **Pechtold** (D66): Het is nu kwart over acht. De minister van Financiën heeft aangekondigd dat er een brief onderweg is. Hij heeft ook al aangegeven dat dit een ingewikkelde brief wordt, omdat er tot op de punt en de komma door juristen naar gekeken moet worden. Van ons wordt verwacht dat wij morgenochtend een en ander goed kunnen duiden. Ik zie wat dat betreft een knelpunt. Daarom vraag ik de voorzitter of het mogelijk is dat wij in de eerste termijn nog niet hierover zullen spreken, maar in de tweede termijn eventueel wel. Wij hebben allemaal extra spreektijd gekregen. Misschien kunnen wij dan eventueel een derde termijn toevoegen. Wij kunnen dan iets meer aandacht besteden aan de inhoud van de brief. Ik vind het erg gevaarlijk om alleen de nacht plus een paar uur de tijd te hebben om de brief te kunnen beoordelen, terwijl wij daar morgen om kwart over tien zinnige dingen over moeten kunnen zeggen. Ik zou veel liever iets meer ruimte hebben om die ingewikkelde brief te kunnen bestuderen.

De **voorzitter**: Wij hebben twee hele dagen gereserveerd voor de algemene financiële beschouwingen. Mij dunkt dat wij dan ook tijd genoeg hebben om voor dat probleem een oplossing te vinden.

De vergadering wordt van 20.15 uur tot 21.00 uur geschorst.

Aan de orde is het **debat** naar aanleiding van een algemeen overleg op 23 september 2008 over de **maatregel tot plaatsing in een inrichting voor stelselmatige daders (ISD)**.

De **voorzitter**: Ik geef het woord aan de enige spreker in dit debat, de heer Fred Teeven van de VVD-fractie. Ja, ik maak er iets van, omdat er slechts een spreker is. Ik moet het toch een beetje je u geven.

□

De heer **Teeven** (VVD): Voorzitter. Wij hebben een algemeen overleg gehad over plaatsing in een Inrichting voor Stelselmatige Daders (ISD). Daarin hebben wij onder meer gesproken over het voornemen van de staatssecretaris om, als dat noodzakelijk is, ook illegalen te gaan opnemen in het traject voor stelselmatige daders. Naar het oordeel van onze fractie is uit de discussie niet helder naar voren gekomen dat er ook nog een andere weg openstaat, waar op dit moment onvoldoende gebruik van wordt gemaakt, namelijk de mogelijkheid om mensen tot ongewenst vreemdeling te verklaren die regelmatig zijn veroordeeld voor strafbare feiten en om die mensen vervolgens te vervolgen. Dat kun je zelfs een aantal keren achter elkaar doen. Daarom dien ik de volgende motie in.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat thans niet voortvarend wordt overgegaan tot het ongewenst verklaren van vreemdelingen, waaronder illegalen;

constaterende dat thans niet voortvarend wordt overgegaan tot het vervolgen van personen die tot ongewenst vreemdeling zijn verklaard;

overwegende dat het als ongewenst en kostbaar moet worden beschouwd, deze ongewenste vreemdelingen onnodig in een traject voor stelselmatige daders (ISD) op te nemen;

verzoekt de regering, er zorg voor te dragen dat het ongewenst verklaren van vreemdelingen en illegalen intensiever gaat plaatsvinden en dat de opsporing en vervolging ter zake van overtreding van artikel 197 Wetboek van Strafrecht (het als ongewenst vreemdeling in Nederland verblijven) wordt geïntensiveerd,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door het lid Teeven. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 6 (31110).

Mevrouw **Joldersma** (CDA): Ik zat even te zoeken naar waar ik de link zou leggen met het debat dat wij hadden, want dat ging over de ISD. Nu begrijp ik uit uw motie dat

u eigenlijk zegt: de ISD moet je hier helemaal niet voor gebruiken. Dat heb ik u tijdens het debat niet horen zeggen. Wij vonden het een beetje oneigenlijk gebruik van de ISD, maar dat hebt u niet gezegd.

De heer **Teeven** (VVD): Ik zou mij met de staatssecretaris kunnen voorstellen dat er mensen zijn die een bijzondere psychische stoornis hebben waarvan je zegt: die vind ik zo onaanvaardbaar dat ik die mensen zelfs niet zou willen uitzetten als dat mogelijk was. Misschien is het ook wel onmogelijk en onwenselijk om dat soort mensen uit te zetten. Veel eenvoudiger, veel minder kostbaar – en dat zou met name de CDA-fractie moeten aanspreken, aangezien het CDA zegt een partij te zijn die altijd op de kleintjes let – en veel logischer zouden wij het vinden om te doen wat in de jaren tachtig en negentig is gedaan in een aantal steden in Nederland, waaronder Amsterdam: mensen die twee of drie keer een veroordeling hebben gehad voor een strafbaar feit, een auto-inbraak of een winkeldiefstal, werden tot ongewenst vreemdeling verklaard door het ministerie van Justitie, en als zij dan toch in Nederland bleven, was dat verblijf in Nederland een strafbaar feit en werden zij daarvoor vervolgd. De praktijkervaring leert dat mensen het land verlaten, als je ze drie keer achter elkaar vervolgt. Als je ze drie keer achter elkaar vervolgt, doen zij zelf moeite om het land uit te komen. Dat zou nog wel eens veel goedkoper kunnen zijn dan de weg die de staatssecretaris kiest en waar mevrouw Joldersma wel twijfels over heeft, maar waar zij toch niets aan doet.

Mevrouw **Joldersma** (CDA): U zegt eigenlijk: ik doe het een, maar ik laat het ander niet. Daarmee houdt u die mensen toch gewoon in de ISD?

De heer **Teeven** (VVD): Nee, dat ziet u verkeerd. Die mensen komen helemaal niet in de ISD, want zij worden ongewenst vreemdeling nadat zij twee of drie keer een strafrechtelijke veroordeling hebben gehad. Als zij dan toch in Nederland blijven, plegen zij daarmee een strafbaar feit en worden zij opgepakt en in de gevangenis gestopt. Het verschil tussen wat ik voorstel in mijn motie en wat de staatssecretaris van plan is, is dat mijn voorstel weinig geld kost – je sluit ze in feite kaal op – en na een aantal keren – dat blijkt uit de praktijk van de jaren tachtig en negentig – verlaten zij het land. Het enige wat er moet gebeuren en wat wel eens op problemen stuit, is dat het OM zich de moeite en inspanning moet getroosten om de rechter ervan te overtuigen dat het gaat om een persoon die het land wel kan verlaten, bijvoorbeeld naar België of Duitsland, maar dat gewoon niet doet.

De **voorzitter**: Dan denk ik dat wij nu het antwoord van de staatssecretaris tegemoet kunnen zien.

□

Staatssecretaris **Albayrak**: Voorzitter. Ik moet nog even goed naar de tekst van de motie kijken, want ik probeer te ontdekken wat de heer Teeven daarmee aan mij vraagt wat ik niet al heb gezegd te doen. Volgens mij is de motie redelijk in lijn met mijn huidige beleid. Daarvan heb ik al twee voorbeelden genoemd. Ik zal die even kort herhalen.

Als het gaat om het meer ongewenst verklaren, dus meer gebruik maken van de mogelijkheid om illegalen die nog in Nederland worden aangetroffen, na een aanzegging van vertrek, via het strafrecht aan te pakken door gebruik te maken van de ongewenstverklaring, heb ik al gezegd dat ik op het ogenblik bezig ben met een pilot om na te gaan hoe van die ongewenstverklaring intensiever gebruik gemaakt kan worden. Het gaat dus om vaker ongewenst verklaren, als mensen hier illegaal zijn.

Voorts gaat het erom, de ongewenst verklaarde ook te gaan vervolgen op basis van artikel 197 van het Wetboek van Strafrecht. Ik denk dat de motie van de heer Teeven daar vooral over gaat. Dat was ook zijn punt in het debat.

Ik deel niet zijn stelling dat er bijna niet meer vervolgd zou worden. Hij zei bijna letterlijk in het debat dat hij aanwijzingen had, waardoor u opmerkte dat ongewenst verklaarde vreemdelingen bijna niet meer vervolgd werden. Dat beeld zie ik dus niet. Op basis van de gegevens die ik van het OM heb gekregen, kan ik zeggen dat het aantal vervolgingen in het jaar 2008 ongeveer even groot zal zijn als het aantal in 2007. Dat aantal ligt veel hoger dan dat in 2005. Er is dus sprake van een stijgende lijn. Dit jaar zal het waarschijnlijk iets minder zijn, maar grosso modo geeft het hetzelfde beeld.

Wel is het een zorg voor mij dat er landelijk verschillen zijn in de afdoening. Er is dus geen een landelijk beeld. Zo wordt in het ene arrondissement direct overgegaan tot voorgeleiding en wordt zo mogelijk ook snelrecht toegepast en wordt in andere parketten een getrapte aanpak gehanteerd, wat erop neerkomt dat pas na de derde aanhouding tot voorgeleiding wordt overgegaan. Daarom is door het College van procureurs-generaal een beleidsbrief opgesteld met als doel een uniform opsporings- en vervolgingsbeleid van ongewenst verklaarde vreemdelingen. Deze beleidsbrief zal op korte termijn naar alle arrondissementen verzonden worden. Wij gaan dit dus landelijk gelijk trekken. Een verschil daarin is volgens mij ook niet te rechtvaardigen. Het beeld dat er wordt vervolgd, is nog steeds aan de orde. Bovenop alles wat al wordt gedaan, is mijn intentie om dat verder te intensiveren.

In de motie wordt de regering verzocht, ervoor zorg te dragen dat het ongewenst verklaren van vreemdelingen en illegalen intensiever wordt. Dat heb ik al toegezegd. Sterker nog, ik ben daar al mee bezig. Voorts wordt in de motie verzocht dat de opsporing en de vervolging ter zake van artikel 197 van het Wetboek van Strafrecht geïntensiveerd wordt. Ook hiermee ben ik al bezig. De motie komt zo neer op ondersteuning van mijn beleid. Ik geloof niet dat ik hiertegen bezwaar kan hebben. Ik heb wel bezwaar tegen de overwegingen, maar misschien kan de heer Teeven die nog wat aanpassen. Zo constateert hij dat er niet voortvarend wordt overgegaan tot het ongewenst verklaren. Het zijn twee verschillende dingen: misschien gebeurt het wel voortvarend, maar kan het altijd beter. Dat beeld deel ik dus niet. Als de heer Teeven het zo wil interpreteren, is zijn motie eigenlijk een ondersteuning van mijn beleid.

De heer **Teeven** (VVD): Uw waarneming is niet de mijne. Dat is vervelend, want vaak zijn de staatssecretaris en ik het wel eens over de feiten. Zij grijpt terug op de cijfers van 2007 en 2005. De staatssecretaris heeft mij echter iets anders horen zeggen: zij zou eens moeten kijken hoe de cijfers zijn over de jaren 1998 tot en met 2002. In die

jaren werd in Nederland op veel grotere schaal gebruik gemaakt van het snelrecht, als het ging om de vervolging op grond van artikel 197 van het Wetboek van Strafrecht. Daarbij vallen de cijfers van 2005, 2006 en 2007 in het niet. Zo moet zij de motie ook zien. Ik geloof best wel dat haar intenties goed zijn, maar ik denk ook dat er een aanwijzing moet komen voor het Openbaar Ministerie, niet alleen om het landelijke beeld gelijk te trekken. Daar heeft de staatssecretaris zeker gelijk in; er zijn verschillen in de "minimaligheid" waarmee het gebeurt. Ik zie graag dat het maximaal gebeurt met snelrecht. Daartoe roept deze motie de staatssecretaris ook op. Ik zie dan ook geen aanleiding om de motie in te trekken. De motie is ten minste een aansporing om iets maximaal te doen wat nu nog niet gebeurt.

Staatssecretaris Albayrak: Het laatste had u nu weer niet moeten zeggen. Nu waren wij het met elkaar eens geworden. Als u nu zegt dat er best wat wordt gedaan, maar dat het altijd beter kan – ik heb u aangegeven langs welke kanalen ik dat wil bereiken – zou ik hebben gezegd: wij zijn het met elkaar eens, ik zie dit als ondersteuning van mijn beleid. U licht het nu weer zo toe dat u zegt dat er veel te weinig en eigenlijk bijna niets gebeurt. Maar misschien moeten wij daar niet over steggelen, misschien is dit een nuanceverschil in de aanvliegroute. Het doel is gelijk. Wij willen intensiever gebruikmaken van zowel de ongewenstverklaring als het strafrechtelijk vervolgen. Met deze toelichting van mijn kant kan ik deze motie zien als ondersteuning van mijn beleid.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**: De stemming over de motie vindt volgende week plaats.

Aan de orde is de behandeling van:

- **het wetsvoorstel Wijziging van de Advocatenwet en de Wet op het notarisambt in verband met het verruimen van de mogelijkheden tot het spoedshalve tuchtrechtelijk optreden tegen advocaten en notarissen (31385).**

De algemene beraadslaging wordt geopend.

□

Mevrouw **Van Vroonhoven-Kok** (CDA): Voorzitter. Zeer terecht zijn de maatschappelijke zorgen over het functioneren van de juridische beroepsgroepen. Ook vanuit de Kamer is meermalen geconstateerd dat de onder- en bovenwereld mede zo verweven kunnen zijn door medewerking van, onder andere, foute advocaten en notarissen. Niet voor niets besteedt – misschien moet ik zeggen: schijnt te besteden – de parlementaire werkgroep die op dit moment bezig is met afronding van haar rapport juist ook veel aandacht aan die verantwoordelijkheden.

Advocaten en notarissen die hun boekje te buiten gaan, moeten flink en hard worden aangepakt, maar zoals het nu is geregeld, is dat vaak mosterd na de maaltijd. Het kan jaren duren voordat een klacht gegrond wordt bevonden en voordat een advocaat of een notaris ook daadwerkelijk wordt gestraft. Er is daarom grote

behoefte aan om advocaten en notarissen al aan te pakken op het moment dat zij dreigen te ontsporen. Het is dus heel goed dat het straks voor tuchtrechters mogelijk wordt om al in een vroeg stadium in te grijpen. Met zo'n spoedprocedure kunnen wij straks erger kwaad voorkomen. Gezien het grote maatschappelijk draagvlak voor het wetsvoorstel – het vloeit voort uit een Kamerbreed aangenomen motie, en zelfs de Orde van Advocaten en de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie vragen om snelle invoering van het wetsvoorstel – zegt het CDA dat wij inderdaad vaart moeten maken met de plenaire afronding. Daarom heb ik nu nog een enkele vraag.

Behalve voor advocaten en notarissen bestaat er in de praktijk ook behoefte aan om voor andere wettelijk gereguleerde beroepen spoedvoorzieningen toe te passen. Tevreden is het CDA dan ook met de aankondiging van de staatssecretaris dat de Kaderwet tuchtrecht die wij hier verwachten, zal voorzien in die uitbreiding tot andere juridische beroepsgroepen. Wij lezen echter dat de staatssecretaris deze kaderwet pas in het najaar ter consultatie wil voorleggen. Hallo, denk ik dan, dat betekent dat wij op zijn vroegst pas volgend jaar om deze tijd een wetsvoorstel kunnen verwachten. Klopt deze inschatting een beetje, en kunnen wij deze spoedprocedure dan niet beter meteen een op een implementeren voor de andere beroepsgroepen? Graag krijg ik een reactie van de staatssecretaris op dit punt.

Niemand in deze zaal zal ontkennen dat snel moet worden opgetreden tegen advocaten en notarissen die hun boekje te buiten gaan. Toch wil het CDA hier benadrukken dat niet lichtzinnig moet worden omgesprongen met het toepassen van een spoedvoorziening. Alleen bij excessen moet worden opgetreden. Niettemin blijft de kans bestaan dat een advocaat of een notaris achteraf onterecht is beschuldigd. Het leed is dan eigenlijk al geschied en de naam van de advocaat of notaris is beschadigd. Heeft de advocaat of de notaris in zulke gevallen genoeg juridische mogelijkheden om genoegdoening te krijgen? Zijn er voldoende juridische instrumenten voorhanden?

De heer **Teeven** (VVD): De wet spreekt van het ernstig vermoeden van een schending van artikel 46 van de Advocatenwet. Wat verstaat het CDA onder "excessen"? U noemt dit, maar het is wel iets meer dan een ernstig vermoeden. "Excessen" slaat op een zeer ernstig vermoeden. Volgens mij is een ernstig vermoeden genoeg. Wat bedoelt u met "excessen"? Kunt u daarvan een voorbeeld noemen?

Mevrouw **Van Vroonhoven-Kok** (CDA): In de wet staat ook dat het moet gaan om een advocaat of een notaris die dreigt te ontsporen. Ook dat is iets waarvan wij straks in de praktijk moeten uitvinden waar precies die grens ligt. Ik ben het helemaal met u eens dat wij die grens nog moeten zien te vinden. Dreigen te ontsporen of ernstig vermoeden zijn punten waarbij wij aanhaken. Dat hebben wij in de wet opgenomen. Als ik het heb over excessen, bedoel ik uitdrukkelijk dat wij hierbij op de rand moeten gaan zitten. Wij moeten oppassen om hierover niet te lichtzinnig te denken en moeten ons goed realiseren wat wij advocaten en notarissen aandoen.

De heer **Teeven** (VVD): Wellicht help ik u met het